

FRANCES HODGSON BURNETT

Mica prințesă

Ilustrații de Pierpaolo Scrivano

Traducere din limba engleză de Ruxandra Comșa

CUPRINS

Sara	5
O lecție de franceză	18
Ermengarde	25
Lottie	33
Becky	43
Minele de diamant.	56
Din nou despre minele de diamant.	67
În pod	91
Melchisedec	103
Domnul indian	115
Ram Dass	128
De cealaltă parte a zidului	138
Unul dintre cei mulți.	147
Ce a văzut și ce a auzit Melchisedec	161
Magia.	167
Musafirul	194
„E copila!”	211
„Am încercat să nu fiu”	220
Anne	232

CAPITOLUL I

SARA

Într-o zi întunecată de iarnă, când ceața gălbuie și groasă se lăsase greu deasupra străzilor Londrei, felinarele se aprinseseră, iar vitrinele magazinelor erau luminate așa cum sunt noaptea, o fetiță cu înfățișare ciudată mergea împreună cu tatăl său într-o trăsură, care se deplasa încet pe străzile marelui oraș.

Stătea cu picioarele strânse sub ea, sprijinită de tatăl ei, care o ținea în brațe, și se uita pe geam la trecători, cu ochii săi mari și gânditori, care aminteau parcă de alte vremuri.

Fetița era așa de mică, încât nu te-ai fi așteptat ca fețișoara ei să aibă o asemenea expresie. Ar fi fost o înfățișare matură și pentru un copil de doisprezece ani, iar Sara Crewe nu avea decât șapte. Este adevărat însă că întotdeauna visa și se gândea la lucruri bizare și nici măcar ea nu-și dădea seama cât de mult și cât de matur gândea despre oamenii mari și despre lumea din care făceau parte. Se simțea de parcă trăise multă, foarte multă vreme.

Acum își amintea de călătoria pe care tocmai o făcuse de la Bombay¹ cu tatăl său, căpitanul Crewe. Se gândea la vasul cel mare, la soldații din India care se plimbau tăcuți de colo-colo, la copiii care se jucau pe puntea fierbinte și la cele câteva tinere soții de ofițeri care încercau să intre în vorbă cu ea și care se amuzau de lucrurile pe care le spunea.

¹ Din 1995, a fost redenumit Mumbai (n. red.).

De cele mai multe ori se gândea ce ciudat era ca, la un moment dat, să fii în India, în bătaia soarelui strălucitor, ca după să te afli în mijlocul oceanului, iar apoi să mergi într-un vehicul straniu pe străzi stranii, unde ziua era la fel de întunecată ca noaptea. I se părea totul atât de amețitor, încât se trase mai aproape de tatăl ei.

— Papa, a spus ea cu o voce scăzută și misterioasă, care era mai degrabă o șoaptă. Papa!

— Ce e, draga mea? a răspuns căpitanul Crewe, ținând-o aproape de el și privind-i fața. La ce se gândește Sara?

— Acesta este locul? a șoptit Sara, cuibărindu-se și mai aproape de el. Acesta este, papa?

— Da, micuța mea Sara, aici este. Am ajuns, în sfârșit.

Și cu toate că avea numai șapte ani, ea a știut că el spusese acestea cu tristețe.

Fetei i se părea că trecuseră mulți ani de când începuse să se gândească la „locul acela”, după cum îl numise întotdeauna. Mama ei murise la nașterea ei, așa că fetița nu o cunoscuse niciodată și nu îi simțea lipsa. Tatăl său cel tânăr, frumos, bogat și drăgăstos părea că este unica rudă pe care o are pe lume. Se jucaseră dintotdeauna împreună și țineau mult unul la celălalt. Știa că este bogat, din ceea ce îi auzise pe oameni spunând când credeau că nu îi aude nimeni, și că și ea va fi bogată când va fi mare. Nu știa ce înseamnă să fii bogat. Trăise de când se știa într-o casă mare și frumoasă și se obișnuise să-i vadă pe numeroșii servitori care-i împlineau toate

poftele plecându-se în fața ei și spunându-i *missee sahib*¹. Avea jucării și animale și o servitoare care o idolatriza, și învățase în timp că oamenii care erau bogați aveau toate acestea. Însă doar atât știa despre ce înseamnă să fii bogat.

De-a lungul vieții sale, o îngrijorase un singur lucru, iar acesta era „locul” în care urma să fie dusă într-o bună zi. Clima din India era foarte rea pentru copii, așa că erau trimiși în altă parte imediat ce se putea – de obicei, la școală, în Anglia. Văzuse alți copii plecând și îi auzise pe tații și pe mamele lor vorbind despre scrisorile pe care le primeau de la ei. Știuse că și ea va fi obligată să plece și, cu toate că uneori povestirile tatălui ei despre călătorie și despre țara cea nouă o atrăseseră, o supăra gândul că el nu va putea rămâne cu ea.

— Nu poți veni și tu cu mine în locul acela, papa? întrebuse ea odată, pe când avea cinci anișori. Nu poți merge și tu la școală? O să te ajut la lecții.

— Dar nu va trebui să stai foarte mult timp, micuța mea Sara, spunea el mereu. Te vei duce într-o casă frumoasă, unde vor fi o mulțime de fetițe cu care o să te joci, iar eu îți voi trimite destule cărți; și tu vei crește așa de repede, că într-un an vei fi suficient de mare și de isteată încât să te întorci acasă și să ai grijă de papa.

Sarei îi plăcea să se gândească la asta. Să aibă grijă de casă pentru tatăl ei; să călătorească împreună și să stea în capul mesei când avea un dineu; să stea de vorbă cu el și să-i citească din cărțile lui – asta i-ar plăcea cel mai tare pe lume, iar dacă pentru acest lucru e nevoie să se ducă în Anglia, atunci se va duce. Nu-i păsa prea tare de celelalte fetițe, dar dacă avea destule cărți, asta era o consolare. Îi plăceau cărțile mai mult decât orice altceva și,

¹ „Domnișoara europeană”, termen folosit de servitorii indieni din colonii, în secolele XIX-XX, pentru a se adresa tinerelor din Anglia (n. tr.).

de fapt, inventa mereu povești despre lucruri frumoase pe care apoi și le povestea ei înseși. Uneori i le spunea și tatălui ei, căruia îi plăceau la fel de mult.

— Ei bine, papa, a spus ea domol, dacă tot suntem aici, cred că trebuie să mă resemnez.

Acesta a răs la auzul cuvintelor ei de modă veche și a sărutat-o. El însuși nu se resemnase cu gândul, dar știa că trebuie să țină asta secret. Sara, fetița lui cea nostimă, îi era o companie grozavă și simțea că va fi tare singur când se va întoarce în India și când, intrând în casa lor cu verandă, nu va mai avea motive să se aștepte ca silueta mică îmbrăcată în rochiță să-i vină în întâmpinare. Așa că o ținea strâns în brațe în timp ce trăsura intră în piața cea mare și sobră în care se afla casa ce reprezenta destinația lor.

Era o casă de cărămidă, mare și la fel de anostă precum celelalte din șirul din care făcea parte, însă pe ușa din față era pusă o placă de bronz pe care era gravat cu litere negre:

MISS MINCHIN

Internat select pentru tinere domnișoare

— Am ajuns, Sara! a anunțat căpitanul Crewe, încercând să aibă o voce cât mai veselă.

Apoi a ajutat-o să coboare din trăsură, au urcat treptele și au sunat la ușă. Sara avea să se gândească de multe ori după aceea că era cumva o asemănare perfectă între casă și Miss Minchin. Era respectabilă și arătoasă, dar totul din ea era urât; chiar și fotografiile parcă aveau oase în ele. În hol, totul era mohorât – chiar și obrajii roșii ai lunii desenate pe orologiul din colț aveau un aspect sever. Camera de desen în care au fost conduși era pardosită

cu un covor cu model geometric, scaunele erau pătrate, iar un ceas greu de marmură se odihnea pe un soclu masiv.

Așezându-se pe un scaun rigid de mahon, Sara a aruncat în jur o privire rapidă.

— Nu-mi place, papa. Însă îndrăznesc a spune că nici soldaților – nici chiar celor curajoși – nu le *place* să se ducă la luptă.

Căpitanul Crewe a râs sincer la auzul acestor cuvinte. Era tânăr, avea simțul umorului și nu obosea niciodată să dea ascultare vorbelor ciudate ale Sarei.

— Oh, mica mea Sara! a exclamat. Ce-o să mă fac când nu o să mai am pe nimeni care să-mi spună lucruri solemne? Nu mai e nimeni la fel de solemn ca tine.

— Dar de ce lucrurile solemne te fac să râzi așa? l-a întrebat Sara.

— Pentru că ești tare amuzantă atunci când le spui, a răspuns, râzând în continuare.

Apoi a luat-o dintr-odată în brațe și a sărutat-o apăsând pe amândoi obraji. S-a oprit brusc din râs, și ochii i s-au umplut de lacrimi.

Chiar atunci, Miss Minchin a intrat în încăpere. Sarei i s-a părut că avea același aer precum casa ei: înaltă și ștearsă, impunătoare și sobră. Avea mâinile mari și înghețate, ca zâmbetul. Acesta din urmă s-a lărgit considerabil la vederea Sarei și a căpitanului Crewe. Auzise o mulțime de laude la adresa tânărului soldat de la doamna care îi recomandase acestuia școala ei. Printre altele, auzise și că e un tată tânăr, dispus să cheltuiască o grămadă de bani pe fetița lui.

— Va fi un privilegiu să ne ocupăm de un copil așa de frumos și de promițător, căpitane Crewe! i-a spus, luând mâna Sarei și mângâindu-i-o. Lady Meredith mi-a povestit despre istețimea ei neobișnuită. Un copil deștept este o comoară de neprețuit într-o pensiune ca a mea.

Sara stătea liniștită, ațintind-o cu privirea pe Miss Minchin. Se gândea la ceva straniu, ca de obicei.

De ce spune că sunt un copil frumos? se gândea. Nu sunt deloc frumoasă. Fiica colonelului Grange, Isobel, ea este frumoasă. Are obraji trandafirii cu gropițe și păr lung și auriu. Eu am părul scurt și negru și ochii verzi; pe lângă asta, sunt slăbuță și deloc frumoasă. Sunt unul dintre cei mai urâți copii pe care i-a văzut vreodată. A început cu o minciună.

Cu toate astea, se înșela crezând că este un copil urât. Nu se-măna deloc cu Isobel Grange, care era frumusețea regimentului, dar avea și ea un farmec al ei. Era o fetiță subțire și suplă, destul de înaltă pentru vârsta ei, cu o fețișoară interesantă și expresivă. Părul îi era bogat, negru și ondulat la vârfuri, iar ochii, de un verde-cenușiu, e adevărat, dar erau niște ochi mari și minunați, cu gene lungi și negre, și cu toate că ei nu-i plăcea culoarea lor, mulți o apreciau. Era însă convinsă de faptul că e o fetiță urâtă și nu se simțise deloc flatată de cuvintele lui Miss Minchin.

Și eu aș minți dacă aș spune despre ea că este frumoasă, și-a zis în sine ea, și ar trebui să-mi dau seama că mint. Consider că sunt la fel de urâtă ca ea – în felul meu. Oare de ce a spus asta?

După ce avea s-o cunoască mai bine pe Miss Minchin, urma să-și dea seama de ce. Avea să descopere că spunea asta tuturor părinților care își aduceau copilele la școala ei.

Sara stătea lângă tatăl ei și asculta în timp ce acesta vorbea cu Miss Minchin. Fusese adusă la seminar pentru că cele două fiice ale lui lady Meredith fuseseră educate acolo, iar căpitanul Crewe avea un mare respect pentru experiența acesteia. Sara urma să fie ceea ce se numește o „elevă de salon” și urma să se bucure de mai multe privilegii decât majoritatea colegelor ei. Avea să aibă un dormitor drăguț și un salonaș numai pentru ea, dar și un

ponei, o caleașcă și o cameristă, care îi va lua locul servitoarei pe care o avusese în India.

— Nu sunt absolut deloc îngrijorat în privința educației pe care o va primi, a spus căpitanul, râzând vesel și mângâind mânuța Sarei. Dificultatea va fi s-o temperăm să nu învețe prea mult și prea repede. Tot timpul stă cu năsucul în cărți. Nu le citește, Miss Minchin, le devorează, de parcă ar fi un pui de lup, nu o fetiță. Tot timpul vrea cărți noi de citit, și vrea cărți pentru oameni mari, groase și grele, franțuzești și germane, dar și englezești – istorie și biografii, dar și poezie, și tot felul de alte lucruri. Luați-o de lângă cărțile ei când citește prea mult! Puneți-o să meargă cu poneiul la manej, sau să se plimbe pe afară, sau să-și cumpere o păpușă nouă! Ar trebui să se joace mai mult cu păpușile.

— Papa, l-a întrerupt Sara. Vezi tu, dacă aș cumpăra câte o păpușă o dată la câteva zile, aș avea prea multe și nu m-aș putea atașa de ele. Păpușile ar trebui să fie prietene intime. Emily va fi prietena mea apropiată.

Căpitanul Crewe s-a uitat la Miss Minchin, și Miss Minchin s-a uitat la căpitan.

— Cine este Emily? a întrebat.

— Spune-i, Sara! a îndemnat-o căpitanul Crewe, zâmbind.

Ochii cenușii ai Sarei erau foarte serioși, dar blânzi și catifelați:

— Este o păpușă pe care nu o am încă. Este o păpușă pe care mi-o va cumpăra papa. Vom merge să o căutăm. Am numit-o Emily. Va fi prietena mea cea mai bună cât timp papa va fi plecat. Vreau să-i vorbesc despre el.

Zâmbetul forțat și rece al lui Miss Minchin a devenit dintr-odată foarte lingușitor.

— Ce copil original! a exclamat. Ce creatură drăgălașă!

— Da, a întărit și căpitanul Crewe, trăgând-o pe Sara mai aproape. Este o ființă încântătoare. Să aveți mare grijă de ea în locul meu, Miss Minchin!

Sara a rămas cu tatăl său la hotel pentru câteva zile; de fapt, a rămas cu el până la întoarcerea lui în India. Au ieșit împreună să viziteze multe magazine mari și au cumpărat o mulțime de lucruri. Chiar mai multe decât ar fi avut Sara nevoie; dar căpitanul Crewe era un bărbat bun și tânăr și dorea ca fetița lui să aibă tot ce-i plăcea și ce admira el însuși, astfel încât au achiziționat o garderobă mult prea somptuoasă pentru un copil de șapte ani. Erau rochii de catifea tivite cu blănuri scumpe, rochii de dantelă sau brodate, pălării cu pene de struț impunătoare și moi, haine de hermină și manșoane, cutii cu mănuși micuțe și batiste și ciorapi de mătase în cantități așa de mari, încât tinerele vânzătoare politicoase își șopteau una alteia că fetița stranie cu ochi mari și serioși trebuie să fie cel puțin vreo prințesă străină – poate fiica unui rajah¹.

În cele din urmă, au găsit-o pe Emily, dar colindaseră multe magazine înainte și văzuseră o grămadă de păpuși până ce, la urmă, au descoperit-o.

— Vreau să arate de parcă n-ar fi, de fapt, o păpușă, i-a spus Sara. Vreau să arate ca și când ar asculta ce-i spun. Necazul cu păpușile,

¹ În India antică, era conducătorul statului (n. red.).

papa – și a înclinat gânditoare capul în timp ce reflecta –, necazul cu păpușile e că niciodată nu par *să audă*.

Așa că se uitaseră la păpuși mari și mici, la păpuși cu ochi negri și la păpuși cu ochi albaștri, la păpuși cu bucle negre și la păpuși cu plete aurii, la păpuși îmbrăcate și la păpuși fără haine.

— Vezi tu, îi spusese Sara, în timp ce examina una ce nu avea haine, dacă atunci când o voi găsi nu va avea îmbrăcăminte, o putem duce la un croitor și-i putem face haine pe măsură. Îi vor veni mai bine dacă sunt probate înainte.

După un număr considerabil de dezamăgiri, hotărâseră să meargă pe jos și să se uite prin vitrine, iar trăsura să-i urmeze. Trecuseră pe lângă câteva magazine fără măcar să intre când, apropiindu-se de un magazin mititel, Sara a tresărit și a apucat brațul tatălui ei.

— Oh, papa! i-a strigat. Uite-o pe Emily!

O roșeață i se ridicase în obraji, iar ochii ei verzi-cenușii aveau o expresie de parcă tocmai recunoscuseră pe cineva drag și apropiat.

— De fapt, ne așteaptă! a exclamat. Hai să intrăm la ea!

— Vai de mine! a spus și căpitanul Crewe. Mă simt de parcă ar trebui să ne facă cineva cunoștință.

— Tu o să mă prezinți pe mine, iar eu o să te prezint pe tine, i-a propus atunci Sara. Dar am recunoscut-o din clipa în care am văzut-o – așa că poate și ea mă va recunoaște pe mine.

Poate că o recunoscuse. Avea cu siguranță o expresie foarte inteligentă în privire atunci când Sara a luat-o în brațe. Era o păpușă mare, dar nu într-atât încât să nu poată fi plimbată cu ușurință de colo-colo; avea părul arămiu și creț, care-i atârna ca o manta, învăluind-o, iar ochii îi erau de un albastru adânc

și limpede, cu gene lungi, dese și mătăsoase, care erau adevărate, nu niște simple linii desenate.

— Fără îndoială, a confirmat Sara, uitându-se la fața ei în timp ce o ținea pe genunchi. Fără îndoială, papa, aceasta este Emily!

Așa că Emily a fost cumpărată și chiar dusă la un croitor pentru copii, unde a fost măsurată în vederea unei garderobe la fel de bogate precum cea a Sarei. Avea și ea rochii de dantelă, de muselină și de catifea, pălării și paltoane și lenjerie frumoasă, tivită cu dantelă, mănuși și batiste și blănuri.

— Mi-ar plăcea să arate mereu de parcă ar fi un copil cu o mamă bună, i-a spus Sara. Eu sunt mama ei, așa că vom fi tot timpul împreună.

Căpitanului Crewe i-ar fi făcut o deosebită plăcere cumpărăturile, dar un gând trist i se tot cuibărea în inimă. Toate acestea însemnau că va fi despărțit de iubita, minunata lui fetiță.

S-a ridicat din pat în mijlocul nopții și s-a așezat s-o privească pe Sara, care dormea cu Emily în brațe. Părul ei negru era răvășit pe pernă, iar părul arămiu al lui Emily era amestecat cu al fetiței; amândouă aveau cămăși de noapte din dantelă și gene lungi care li se odihneau cumiți pe obraji. Emily semăna atât de mult cu un copil adevărat, încât căpitanului Crewe i-a părut bine că se află acolo. A oftat adânc și și-a răsucit mustața cu un gest băiețesc.

— Of, of, micuța Sara! Nu cred că știi ce dor o să-i fie tăticului tău de tine!

A doua zi, a dus-o la Miss Minchin și a lăsat-o acolo. Urma să plece în dimineața următoare. I-a explicat lui Miss Minchin că domnii Barrow și Skipworth erau cei care aveau grijă de afacerile lui în Anglia, iar aceștia îi vor da orice sfat pe care-l va cere și vor plăti cheltuielile pentru Sara. El îi va scrie Sarei

de două ori pe săptămână, iar fetei trebuiau să-i fie împlinite toate dorințele.

— E o micuță rezonabilă și nu va vrea niciodată ceva care i-ar face rău, a adăugat.

Apoi s-a dus cu Sara în salonașul ei, unde și-au luat rămas-bun. Sara stătea pe genunchii lui, ținându-i în mâinile ei micuțe revelele de la haină, și îi privea fața cu încordare.

— Mă studiezi, Sara? a întrebat-o, mângâindu-i părul.

— Nu, a venit răspunsul. Te știu pe dinafară. Ești în sufletul meu.

Și s-au luat în brațe și s-au strâns, de parcă n-ar mai fi vrut să-și dea drumul.

Curând, trăsura a plecat, iar Sara a rămas pe podeaua salonașului ei, cu mâinile sub bărbie, petrecându-l cu privirea până când aceasta a dispărut în zare. Emily era lângă ea și privea și ea după mașină. Când Miss Minchin a trimis-o sus pe sora ei, Miss Amelia, să vadă ce face copilul, aceasta a descoperit că nu poate deschide ușa.

— Am încuiat-o, s-a auzit dinăuntru o voce stranie și politicoasă. Doresc să fiu singură, dacă nu vă deranjează.

Miss Amelia era grasă și îndesată și o venera de-a dreptul pe sora ei. De fapt, era cea mai bună la suflet dintre cele două, dar nu ieșea niciodată din vorba lui Miss Minchin. A coborât din nou, cu un aer aproape alarmat.

— N-am mai văzut niciodată un copil așa de ciudat, de modă veche, soră, i-a spus. S-a încuiat înăuntru și nu face nici cel mai mic zgomot.

— E mult mai bine așa decât să țipe și să dea din picioare, cum fac alții, a răspuns Miss Minchin. Mă așteptam ca un copil așa de răsfățat cum e ea să întoarcă toată casa cu susul în jos.

Dacă vreodată i s-a permis vreunui copil să facă numai ce dorește, atunci ea este acela.

— I-am deschis cuferele și i-am pus lucrurile deoparte, a spus Miss Amelia. N-am mai văzut niciodată așa ceva – paltoane de samur și hermină, lenjerie de dantelă Valenciennes. Ai văzut și tu câteva dintre hainele ei. Ce crezi?

— Cred că sunt complet ridicole, a replicat Miss Minchin tăios, dar vor arăta foarte bine în fruntea șirului, când le ducem pe eleve la biserică, duminica. A fost crescută de parcă ar fi o mică prințesă.

Sus, în camera încuiată, Sara și Emily stăteau pe podea și fixau cu privirea colțul de stradă după care dispăruse trăsura, în timp ce căpitanul Crewe se uita și el în urmă, făcând semne cu mâna și trimițând sărutări.

